

Slovenska biografija

Schönleben, Janez Ludvik (1618–1681)

★ 16. november 1618 Ljubljana, Slovenija† 15. oktober 1681 Ljubljana, Slovenija

Imena

ime: Schönleben Janez Ludvik

psevdonim: Balduinus Helenoccius

Poklic ali dejavnost

- govornik
- teolog
- zgodovinopisec
- filozof
- duhovnik
- redovnik
- jezuit

Slovenski biografski leksikon

Schönleben Janez Ludvik, govornik, teol. in zgod. pisatelj, v Lj. r. 16. nov. 1618 mizarju, lj. županu Ludviku (gl. čl.) ter Suzani r. Kušlan in u. 15. okt. 1681. Tu je obiskoval šole pri jezuitih, stopil 15. okt. 1635 v njihov red, 1637 končal lat. šolanje in noviciat v kolegiju sv. Ane na Dunaju, kjer je začel pod rektorjem Jan. Schego (SBL III, 214) in končal najbrž do 1642 filoz. študij, vmes 1639 poslušal logiko v Gradcu ter 1643 opravil filoz. doktorat in bil verjetno ord.; 1644 je učil retoriko v Linzu, 1645 začel študij viš. teol. v Passau, ga nadaljeval 1646–7 v Gradcu, 1648 končal na Dunaju, kjer je bil hkrati prefekt bogosl. konvikta in 1649 predaval retoriko, 1650 logiko, 1649–50 bil spovednik v univ. cerkvi in v ogr. zavodu Pazmaneum ter večkrat pozvan za slavnostnega govornika. L. 1650 gotovo ni slučajno prišel v Lj. za prefekta v kolegij, kjer je bil še neizkušeni, mladi Frid. Jeleničič (SBL I, 396) njegov kolega. S. je bil tudi prof. retorike, slov. pridigar in vodja kongregacije; 22. jun. 1651 je še vodil slavnost v spomin bitke pri Sisku, jul. so ga poklicali spet na Dunaj. Tu je bil 1651–3 prof. filoz., govornik v univ. cerkvi, nazadnje subregens konvikta. Že 1652 se je začela kriza v njegov. redov. poklicu: odložili so mu zadnje redov. obljube, avstr. provincial je na poziv jezuit. generala v Rimu z vso naklonjenostjo (pisma ohranjena) posredoval. S. se je od aprila do 6. jul. 1653 mudil v Linzu, 24. jul. 1653 še na Dunaju v stolnici nastopil kot slavnostni govornik, nato (ne šele 1654!) je bil »demissus a societate.« Vzroke je mogoče le domnevati (list z njihovo navedbo je v rim. redov. arhivu iztrgan): odločalo je morda nesoglašanje redov. vodstva s S-ovo željo po delovanju v domovini. Bodočnost je verjetno S-u zagotovil njemu vedno naklonjeni dvor. Skozi Lj. je S. odšel na univ. v Padovo in tam dosegel že 19. dec. 1653 odl. teol. doktorat (na diplomih podpisani sami Slovenci! gl. Erberg 241), hkrati so mu ponudili teol. profesuro, kar je odklonil in čakal, da se je v Lj. izpraznilo in mu bilo podeljeno 2. jun. 1654 mesto stoln. dekana (dokumenti o imenovanju niso ohranjeni, gl. pa Vrhovec, Zgod. Nov. mesta, 227–8); i. l. je postal generalni vikar njegov zvesti prijatelj Filip Terpin, čeprav sta bila v pravnih zadevah večkrat ostra nasprotnika, zlasti v S-ovem 10-letnem sporu s škofom Buheimom in Rabatto (SBL III, 1–2) zaradi asistence pri škofovi maši (KapALj, fasc. 138), in sicer od marca 1655 do 13. dec. 1665, ko so sprejeli S-ov predlog. Mesto Lj. je S-u 2. jan. 1657 prepustilo do smrti beneficij sv. Jurija, vsaj od 1657 je S. imel papeško odlikovanje z naslovom apost. protonotarja, od 1659 častno službo »illustrissimorum statuum ducatus Carnioliae sacellanus« v kapeli sv. Ahacija v dež. dvorcu. Zaradi znanstv. dela in bolehnosti je 12. jul. 1662 prosil za demisorij iz škofije (5. avg. ga je škof v principu odobril), v nedatiranem pismu pozneje to prošnjo brez uspeha ponovil. L. 1664 je bil škof. kapelan v Ljubljani. S. je bil tudi član M. B. sred. sodnega sodišča na papeški strani stolnice,

poleti 1665 opravljal še posle vicegeneralnega vikarja (nova služba, ki jo je imel edini S.). Ker ga niti obisk toplic v Rogatcu jun. 1666 ni okrepil, je sklenil 2. nov. pogodbo o zamenjavi služb: bogati baron Oktavij Buccelleni naj postane dekan, S. pa dobi od njega letno pokojnino 111 fl za dobo 7 let ter prevzame njegova dva beneficija v Lescah. Škof je 13. nov. ta dogovor sprejel, cesar 7. maja 1667 škofov predlog podpisal (v virih omenjene nevšečnosti v kapitlju zaradi zamenjave v podrobnosti niso znane). Viri tudi ne povedo, ali so že tedaj S-u ponudili izpraznjeni ugledni ribniški arhidiakon v oglejskem patriarhatu, ko je 1667 tamkajšnji arhidiakon Jan. Jakob d'Argento postal pičenski škof, in da bi bil S. to mesto odklonil, dokler ne konča marioloških spisov. Vsekakor je ostal v Lj. še 2 leti in pol, cesar zgod. literatura doslej ni opazila; tu je pisal svoja najboljša teol. dela. L. 1668 je skušal pridobiti faro Mengeš (škof Rabatta ga je 6. jul. z vsemi superlativi priporočil), vendar je ni dobil: vzrok so bili verjetno kranj. dež. stanovi, ki so 13. avg. 1668 priznali in S-u do smrti dajali letno 200 fl podpore, da bi skončal zastavljene zgod. spise: postal je nekak uradni dež. kronist (kot Megiser, SBL II, 84–7, za Kor.), a brez posebne pogodbe. Dne 5. okt. 1669 je S. izjavil škofiji, da sprejme imenovanje za Ribnico, če lahko obdrži beneficije v Lescah in beneficij sv. Jurija pri lj. stolnici: 13. okt. je cesar Leopold I. prezentiral S-a papežu Klementu IX. za Ribnico (važna mesta v avstr. delu oglej. patriarhata je namreč cesar od 1657 podeljeval po papežu), 3. dec. 1669 je S. prevzel tukajšnjo arhidiakonsko službo (DAS, Priv A št. LIII). Dne 5. maja 1670 so mu kranj. dež. stanovi podelili izr. častno nagrado 428 fl, 26 jan. 1672 še dodali letno dosmrtno štipendijo 60 fl za plačevanje lastnega pisarja. Spomladi 1676 (popravi 9 ribniških let ostalih biografov v pičlih 6 in pol!) se je S. odpovedal arhidiakonatu, sprejel tudi ni ponujenega vodstva metropolitanske knjižnice v Salzburgu ali dvor. knjižnice na Dunaju. Preselil se je rajši v Lj., kamor se je tudi iz Ribnice večkrat zatekel, ker si je tu obdržal svoje mest. stanovanje. L. 1681 je tu po treh tednih vročinske bolezni u., tridnevne pogrebne svečanosti so bile v cerkvi sv. Jakoba, kjer si je bil sam izbral grob pod tedaj novim oltarjem sv. križa, postavljenim z njegovim prispevkom. Zdaj precej zabrisani nagrobni napis gl. Radics, MMK 1894, 36 (z napako). Z oporoko (dec. 1680) je S. jezuitom volil premoženje in knjižnico (zgorela 1774), volila pa sorodnikom, ustanovam (gl. KapALj fasc. 56/31). Rokopisi so domala vsi rešeni, ker so bili že prej hranjeni na več krajih, važni pa napisani v dvojniku (Genealogica).

I. Sprva je kazalo, da se bo S. posvetil predvsem retoriki: zanjo je imel izrazit talent in iznajdljivo domiselnost. Gojil jo je (lat.) posebno v prvi dunaj. dobi. Po vrnitvi v domovino je nastopal kot slavnostni govornik, redne slov. govore je imel v Ribnici, izjemne, tudi nem., v Lj.: govor proštu Dolinarju (pogreb 1657), 8 govorov ob škofij. jubileju (1661), ob sinodah, zdravico škofu Rabatti (1664) ipd. K njegovim skrbno izdelanim in globoko občutenim govorom je bil vedno velik naval. — Govore je objavljaval od 1643, a prvi so kot modni panegiriki zatonili v pozabo. Na Dunaju so S-u (od 1648) sproti natisnili 13 govorov, enega iz te dobe pa pozneje. (Naslove prvih govorov gl. BS 1896, 853; MHK 1852, 76; MMK 1894, 61; IMK 1900, 168–9). — Višek je panegirik v Marijino čast, tiskan kot dodatek h knjigi Campus Liliorum. Dunaj 1649. — Izšli so še: Feyertägliche Erquick-Stunden, Salzburg, I. 1669, II. 1670: 61 pridig v proslavo svetnikov cerkvenega leta; postni govori Fasten-Freytag und Sonntag-Predigen. I. Geistl. Ehrn-Saul ..., II. Geistl. Walfahrt zu dem hl. Grab Christi, oboje Salzburg 1668, skupaj 15 govorov in premišljanj; predelani v lat. I. Sacra Pyramis Jesu Christi ..., II. Sacra peregrinatio. Salzburg 1673, z dodatkom: 4 nove pridige; Horae subsecive dominicales. Salzburg 1676, nedelj. lat. govori za vse leto, dodanih 5 prazniških in priložnostnih (med njimi govor 24. jul. 1653 na Dunaju). — Posamič pa: Oesterr. Veste u. Vormaur. Salzburg 1675, govoril 19. marca i. l. pri lj. avguštincih (obravnava turš. vpade na Kranj.). — Vsi S-ovi govori se trdno drže osrednje misli, so enotno zgrajeni in razčlenjeni, brez mitov, zgodb in legend, polni pa alegorij, presenetljivih, vendar dosledno izvedenih primerjav in prisodob.

II. V zavesti, da teologijo obvlada, je S. iz nje ne le črpal, marveč sam dalje gradil. Za življenjsko nalogo si je postavil propagando za proglasitev dogme o brezmad. spočetju ter med enako mislečimi evrop. teologi kmalu stopil v prvo vrsto. Da bi javnost prepričal, da je ta teza živela v vseh stoletjih in bila splošno prepričanje vernikov, je spisal dogemsko-zgodovinsko delo Orbis universi votorum pro definitione piae et verae sententiae de Immaculata Conceptione Deiparae, 5 knjig v rkp.; v tisku sta izšli 3. knj. (skrčena od prvotnih 9 poglavij na 3) in 4. knj. (s podnaslovom: Sexagena doctorum Viennensium ... assertorum et vindicum e tenebris vetustatis educta), ki po »izvirnosti in notranji vrednosti presega vse druge S-ove spise« (Fr. Ušeničnik), obe Clc 1659. — Že skorajšnjo S-ovo zmago, podprto s papeža Aleksandra VII. bulo Sollicitudo (1661), ki svari teologe pred predrznim nasprotovanjem tezi, oponese Marcellus Sidereus Cyriacus (skoro gotovo dominikanec Marko Ferro) s knjigo Synopsis historica. Tedaj se S-ovo propagandno pisanje spremeni v polemično. Nekaj nevzdržnih napak in mdr. avtorja kot zastopnika dominikancev zavrne s spisom, ki ga izda s psevd. Balduinus Helenocius (= S.), Vera ac sincera sententia. Salzburg 1668, 1670² (v 2. izd. nastopi S. s pravim imenom). Nato S., po prijateljih iz tujine opozorjen, razkrije zgodovinsko nezanesljivost dominikanca Vincenza Bandellija (1435–506) v Palma virginea. Salisburgi 1671; oblikovno in po dokazni moči je to najmočnejši S-ov spis, z mnogimi podatki o slov. zemlji: mdr. dokazuje z rokopisi iz Žič in Bistre (pričevanja Štefana Maconija), da je Bandelli Katarini Sienski (Liber divinae doctrinae) podtaknil lažne izjave proti tezi. S. sicer s trditvami E. Ughellija (Italia sacra V, 44) nepravilno polemizira, a teol. trditvam ni bilo oporekati. Delo je bolonjska akademija odobrila, dva njena člana pa v njem objavila verzificirano pohvalo. — Ker pa je S.

Slovenska biografija uporablja pis kotke. Z uporabo spletne strani se strinjate z njihovo uporabo: Potrdi

z nebrzdano gorečnostjo napadel ugled dominikancev, so le-ti dosegli, da je papež Inocenc XI. z dekretom 2. marca 1679 prepovedal žaliti nasprotnike; odloka 4. in 13. marca sta zato obe polemični S-ovi knjigi postavili na indeks (veljalo do 1900, čeravno so dogmo 1854 proglasili; o indeksu MMK 1894, 63, op. 101 napačno). Šele na mednar. razstavi mariološ. del (Rim 1954) je S. dobil med mariologi zasluženo odlično mesto.

Anonimno je še objavil v prvem Mayrovem tisku 25. nov. 1678 pesnitev *Mariae absque naevo labis originalis conceptae ... elogium* (ponat. Valvasor XI, 726; razširjena v verjetno S-ovi anonimni knjigi *Mariae Magnae Dei Matris celebres panegyristae*. Lj. 1679 (na koncu besedila je J. A. Dolničar pripisal: ita cecinit Jo: Ludovicus Schönleben, celeberrimus Panegyrista); *De officio Immaculatae Conceptionis Deiparae ... Altstedii 1680*. — Svoje posebno subtilno znanje glede sv. pisma pa je S. uporabil pri priredbi nove izdaje Hrenovega (SBL I, 344–51) lekcionarja *Evangelia inu lystuvi*, Graz 1672, s katekizmom, pesmarico in navodilom za branje in pisanje slovenščine. V njem je uvedel rim. obrednik namesto oglejskega; jezikovno posrečene oblike, kjer je delal po predlogah; slabše, kjer je delal samostojno. »Nekaj popravkov in novih izrazov se mu je tako posrečilo, da so jih po pravici mogli sprejeti nasledniki in jih ohraniti do današnjega dne« (Breznik). — Kot teolog je S. doma in v Evropi med drugimi častmi dosegel edinstven sloves, v Bologni pa 1670 častno članstvo družbe *Academia Gelatorum*.

Vse izdaje govorov in teol. knjige hrani Semeniška knjižnica v Lj.

III. Zgodovina je S-a vedno zanimala in mikala; ko pa je začel pisati, je čutil težave, praznine in zadrege: bila mu je »mučna« (pismo dvor. knjižničarju Lambecku 30. avg. 1672). V knjižno dela ga je silil pokrajinski patriotizem, da bi njegova domovina dohitela zamujeno. — Že v lj. kolegiju, ki ga je hotel dvigniti na višino drugih avstr. zavodov, je S. začel pisati *Diarium 1651* (dogodki od 1650), nepogrešljiv zgod. vir, in *Sodalitas BVM 1651* (vpisi od 1605 dalje). V Ribnici je vodil svoj dnevnik (3. dec. 1669—dec. 1671; DAS, Priv A LIII). — Zbiral je kronološke podatke za cerkv. ustanove, samostane in mesta ter jih prepustil Valvasorju (VI, 356; A. T. Linhart, *Versuch ...* Lj. 1788, uvod). Izpise za samostane, za novomeško proštijo in mesto Kamnik je uporabil Marian Fiedler v *Austria Sacra* (gl. MMK 1894, 65), podatki o plem. duhovnikih so v ŠkAlj. Sicer zelo pazljivi kronist S. je le pri osebnih podatkih kdaj pogrešil (letnico poroke svoje sestre Kristine z bar. Coraduzzijem, gl. *Genealogica* 114; letnico lastne ordinacije v *Sodalitas BVM*; naslov za svoj ribn. dnevnik, vse v DAS). Pozorno in prizadevno je zbiral genealoške podatke in v tisku izdal vrsto genealogij, mdr.: *Dissertatio polemica de prima origine Aug. Domus Habspurgo-Austriacae*. Lj. 1680, primer duhovitih, a nesprejemljivih konstrukcij; *Annus Sanctus Habspurgo-Austriacus*. (Lj., postumno 1696 za tisk priredil Jan. Krst. Prešeren, SBL II, 564–6), 815 str. fol., izumetničena razvrstitev 500 oseb tega sorodstva na vse dni v letu. *Genealogije rodbin Gallenberg, Ursini-Blagay, oboje* Lj. 1680; *Attems, Auersperg, oboje* Lj. 1681. — V rkp. so mdr.: geneal. s 300 včrtanimi simboli za habs. rodovino (gl. Valvasor VI, 356); lastnoročno napisano in z risbami okrašeno geneal. deblo Auerspergov (MMK 1894, 60); *Genealogia primorum Austriae Marchionum et Ducum*, za natis goden spis; kartoni z rodovnimi debli nem., polj. idr. dinastij; študije in lastnoročno izdelana geneal. debela za domače plem. družine (vse v DAS, Priv A LIII). Geneal. podatke o kranj. plemstvu hrani tudi *Metropolit. knjižnica v Zgbu* (IMK 1898, 130–5); od tod jih je nekaj prepisal Fr. Pokorn (SBL II, 430–1) za ŠkAlj. — Podatki za objavljene in rokopisne rodovnike 606 domačih, po abecedi urejenih plem. družin so v *Appendix ad Chronologiam Carnioliae sive Genealogica*, tj. vezan konvolut (v DAS, rkp. št. 88 in v Nac. biblioteki na Dunaju, Ms št. 15300; istovetno vsebino obeh je ugotovil B. Otorepec, Lj.). Zunaj je letnica 1674, dodano pa je še poznejše gradivo in 12. okt. 1680 tiskan poziv zbiralcem. — S. ni imel pravih predstav o polit. in družb. ustroju zgodnje fevdalne dobe; rešil pa je mnogo, a malo uporabnega gradiva in dosegel nekaj novih dognanj.

Z naštetim zbiranjem in urejanjem je S. pripravljal svoje največje zgodovinsko, kot kroniko zamišljeno delo *Anali za Kranjsko*, ki jim je pred tiskom spremenil naslov v *Carniolia antiqua et nova sive Annales sacroprophani*. Lj. 1681. Tomus I. (Stara Kranjska do sprejema krščanstva leta 800, nova Kranjska le od l. 800–1000) v 3 delih: 1. *Apparatus*, z lastno paginacijo, nekaka historična topografija (J. Rus, SBL III, 171–2, pravi manj pravilno: »historična geografija«), je boljši in šele 1681 končani del knjige (gl. str. 227). Vsebuje: a) obseg antič. pokrajin in rodov; b) bistveni ponatis knjige *Aemona vindicata*. Salzburg 1674; c) stara mesta, zgod. znani kraji; č) gore in vode; d) sosedne dežele; e) stari prebivalci in njihove selitve (izvor Slovanov napačen); f) antični napisi na naših tleh. — 2. in 3. *Annales*, tisk. že 1680, »historiografska polihistorija« (J. Rus); vzor so jim bili (gl. podnaslov) Baronijevi in Megiserjevi anali; povzemajo sicer slabosti predhodnih študij, kažejo pa kljub napačnim sklepanjem (prihod sv. Cirila in Metoda iz Dalmacije) bogat pregled literature in bistrino duha. — Avtor je obravnavane kraje deloma sam obiskal (*Metulum*, str. 96; napisi 225–7), dokončno dokazal pravo lego Emone, snov pa je časovno prezgodaj (od začetka človeškega rodu!) zastavil in preširoko (navaja vse cerkv. in drž. poglavarje!) zajel. Preveč in pristransko se je opiral na knjižno, v kar največjem obsegu zbrano, bistroumno pretehtano gradivo; kriterijev ni vedno srečno izbiral. — Tomus II, ki naj bi obravnaval Kranjsko od l. 1000, ni izšel; gradiva zanj S. sam ni objavil.

Slovenska biografija uporablja pisnike. Z uporabo spletne strani se strinjate z njihovo uporabo.

Potrdi

Napredek, kakršnega so dosegli v zgod. vedah maurinci, se še ni uveljavil v šolah, kjer se je S. izobraževal; jezuitje tedaj še niso priznavali zgodovine kot samostojno znanstv. stroko. Njihov učenec S. se zato opira na antiko, uporablja simboliko starih klasikov, preoblikovano v kršč. smislu (»jezuitski humanizem«). Ker je bil hkrati prvi zgod. avtor, je torej moral skoraj nujno delati napake: svojih nepopolnosti in nedognanosti se je sam zavedal. Njegovi spisi odražajo zgodovinopisje baročne dobe, ki je zanjo tipična ljubezen do polihistorije, genealogije, histor. topografije in analitične kronologije; ostali so spreten vodnik skozi izčrpno navedeno literaturo tega časa.

Stanovska uprava je 18. jan. 1676 (ne 1678!) prepustila S-u skrb za tisk. S. je sam šel v Salzburg, da pridobi tiskarja J. B. Mayra (SBL II, 74) za ustanovitev tiskarne v Lj. 1678. — Že 1679 je S-ovo zdravje popuščalo, sam je zdvomil v svojo življenjsko silo in upal, da bodo drugi nadaljevali njegovo delo (opatu Albertu Reichertu v Šentpavlu 16. apr. 1680): za pisanje zgodovine je pridobil še Valvasorja in nečaka J. G. Dolničarja.

Po Radicsu (MMK 1894, 65) in Erbergu (50) je S. sestavil *Numismata e ruderibus veteris Labaci erruta*, 2 zv. risb, ki jih je hranil dolski arhiv.

IV. Iz čiste filoz. je S-ovo delce *Philosophicum Nihil*. Dunaj 1649 in rkp. *Basis ethica*. 1654 (Semeniška knjižnica v Lj., rkp. št. 64, naslov je mlajši) z opombo, da delo ni končano, ker »so avtorja ovirala važnejša opravila« — S. je spisal tudi petdejansko dramo *Haeresis fulminata* (upriz. 2. in 3. maja 1651 v lj. kolegiju): v prologu so spretno vpleteni »geniji« in simboli odlik kranj. velikašev (izvod s posvetilom je bil v knjižnici Auerspergov).

Osebnostrežljivi, darežljivi, vedno neoporečni S., »luč škofije« (škof Rabatta 1668), je bil načelno neizprosen; nasprotoval je vsaki vezanosti (stanovi so se brez pogodbe zanesli na njegovo čast). Skrajna vestnost ga je privedla tudi v denarne stiske (kot upravnika zapuščine prošta Dolinarja 1664). Do podrejenih je bil sicer uvideven, a dosledno preganjal površnost in malomarnost; skliceval jih je na lokalne sinode, jim pisaril in jih obiskoval. Zelo resno je opravljal arhidiakonsko službo, bil pikolovsko natančen kot dekan (sept. 1665 je opustil potrebno zdravljenje v Rogatcu, da je v Beljaku rešil patronatsko vprašanje za faro Dvor); v kapitlju je bil več let ekonom in zapisnikar, reševal kočljive pravne zadeve, prevzemal poslanstva in hodil na vizitacije. — Svoje spise je začel in končaval iz patriotizma (dinastično avstrijski); pravilne analize njegovega gledanja na slovenstvo (Kidrič, Zwitter) ne moremo razlagati v protinar. smislu. Izhajajoč iz slovensko govoreče družine, S. sam prizna, da se najlaže izraža v lat., a da mu nem. ni materinščina (Fasten-Freytag u. Sonntag-Predigen, I, uvod; popravi Kidrič, RDHV 1930, 72). Bil je do zadnjega prijatelj jezuitom (»karkoli imam, imam po njih, in kar vem, vem od njih«; oporoška), v svojih spisih le njim dovoli nasprotno mnenje. Vseskozi mu je bil naklonjen dež. glavar Volk Engelbert Auersperg, ki mu je S. uredil veliko knjižnico in mu iz Italije prinesel gradivo za genealogijo. Cenil ga je tudi ves čas škof Buheim in ga kljub suspenziji 1660 ob sporu zaradi asistence določil za izvrševalca svoje oporoške (1664; na zahtevo dež. glavarja je to S. prepustil drugim). — Prim.: šenklavške krst. (III–VII), por. (I–III), mrl. (I–II) knjige; Archivum Romanum S. J., Austr. 27, 29, 124, 125 (Teschitelovi izpiski iz avstr. triletnih katalogov za 1635–54); DAS hrani iz zapuščine S-ove: rkp. št. 88 (Appendix ad Annales ... sive Genealogica); rkp. št. 108 (109 listov čistopisa za Carniolia antiqua et nova, konča s 13. pogl.); rkp. št. 11 (Diarium; S. pisal str. 1–9; omenjen pri vpisih 1651, 1654, 1667, 1676, 1681, 1682); rkp. št. 35 (HA; o S-u na str. 171, 253, 453–6); Priv A LIII (genealogija avstr. krajišnikov in vojvod, geneal. debla vladarjev); Ad Archidiaconatum spectantia 1659 — pravilno: 1669! do 1671; nekaj rodovnikov, pisem in odlokov; Relatio Historico-Poetica de antiquitate Labacensi (ki pa ne more biti S-ova); brez sign. Sodalitas BVM (S-ovi vpisi 1605–51); zapisnik dež. zbora št. 21 (1654–73), fol. 247, 263 b–4, 281 b, 309 b–10, 330 sl. (prvo naročilo za lj. tiskarno), 334, 347 sl.; KapALj.: Protoc. Capituli I, 174–87, 190–1, 195–218, 223–7, 242–8, 257, 267, 279, 355–67, 371, 381, 384, 388–96, 408–15; II, 13–5, 21–2; fasc. 21/14, 38/14, 39/23, 56/31, 78/2, 80/23, 86/38, 87/42, 89/26, 89/35, 93/79, 93/82, 93/84, 97/2, 97/22, 107/3, 112/15, 121/17, 122/13, 123/15, 123/18, 138/10, št. 1–26, 175/22, 249/1, 250/16, 250/20; Nac. biblioteka, Dunaj: Ms 15300 (= DAS, rkp. 88), Ms 8451 (S-ovi rkpi različne vsebine; fol. 172' = MMK 1894, 56); Ms 13727 (doktorat 1643), vse izpisal B. Otorepec; ŠKALj.: Protoc. Officii 1676, 102–3; 1680/II, 125–6; fasc. 5/8, 12/10, 25/3, št. 4, 5; Skubic A., Zgod. ribniške župnije, odd. Ribn. župniki 35–8 (župni arhiv v Ribnici, rkp.); ADB XXXII, 314–5; BS 1896, 852–3; Dimitz III, 465, 466, 467; IV, 123–5; Marian Fiedler, Austria Sacra IV, zv. 7, 251 sl., 388 sl., 398 sl.; Gruden 1038–9, 1055; Hoff III, 136–8; Hurter IV³, 340; Kidrič, Zgod., kazalo; isti, RDHV 1930, 72–90; Marn XXI, 28–30; Pohlin 49–50 (v naslovih knjig in rkp. nekaj zamenjav in zmot, kar velja tudi za druge sezname); Thalnitscher, Ectypon 50–3; Valvasor IV, 484, 519; V, 22, 50, 76, 94, 100, 105, 107, 110, 125; VI, 353–7; VIII, 692, 695, 795; X, 377; XI, 689, 728; XV, 321, 322, 496; Zssl I, 284; SDL II, 116; Kopitar J., Grammatik. Lb. 1808, 59–61; Horm. Ar. 1817, 314–6; Ullepitsch K. A., IB 1839, 41–2; MHK 1852, 26–8, 68, 69, 70, 74, 76; 1853, 94 (o sliki in dr. diplomih); 1856, 111; 1857, 48; 1858, 40, 60 (kapela sv. Ahacija); 1865, 55, 71; Radics, BK 1863, 178 sl., 182 sl.; Mülliner A., Emona. Lj. 1879, 2, 327; SN 1881, št. 267; Vrhovec I., Zgod. Novoga mesta. Lj. 1891, 227–8 (prošta Mihael Kummer, Slovenska biografija uporablja diskoteko. Z uporabo spletnih strani sestinjate 2 njihovo uporabo. Potrdi KO 1904, 413–26; A. Breznik, DS 1917, 280–3; V. Steska, ib. 1918, 235–9; J. Rus, GMDS 1928, 50–69; V. Burian, ib., 106–8; Fr. Zwitter, ib.

1939, 356–62; SN 1943, št. 41; Veider, Stara lj. stolnica. Lj. 1947, 69–70; B. Grafenauer, ZČ 1947, 11 sl.; A. Strle, Zbornik teol. fak. (cikl.) 1954, 2–23, 201–8; 1955, 171–90, 204–11; 1959, 224–31; M. Miklavčič, S., ein slow. Mariologe, Acta Congressus Mariologici-Mariani. Romae, 1954 celebrati. Rim 1957, vol. XIV, 214–41 (s tujo lit.); B. Grafenauer, Struktura in tehnika zgod. vede. Cikl. učbenik. 1962, 218–20; Fr. Rozman, Sv. Pismo v spisih J. L. S-a (cikl. teol. disertacija). 1962; Marijan Smolik, Zbornik razprav Teol. fak. 1962, 372. — Slika: Erberg, Sammlung von Portraitsen ... (fotokopija v NUK, Ms 1044), št. 49, 49c (nagrobni napis). Mkč.

Maks Miklavčič

Miklavčič, Maks: Schönleben, Janez Ludvik (1618–1681). *Slovenska biografija*. Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2013. <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi548709/#slovenski-biografski-leksikon> (8. december 2015). Izvirna objava v: *Slovenski biografski leksikon: 10. zv. Schmidl - Steklasa*. Alfonz Gspan et al. Ljubljana, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 1967.

Slovenska akademija znanosti
in umetnosti
Novi trg 3
P.P. 323
SI-1000 Ljubljana

T: (01) 470 6100
E: sazu@sazu.si

Znanstvenoraziskovalni center
Slovenske akademije znanosti
in umetnosti
Novi trg 2
SI-1000 Ljubljana

T: +386 1 470 6100
E: zrc@zrc-sazu.si

Slovenska biografija uporablja piškotke. Z uporabo spletne strani se strinjate z njihovo uporabo:

Potrdi